

Notitie “Hoe verhoudt de Gebiedsvisie A15-A12 zich tot de afspraken in de bestuursovereenkomst”

Op 28 augustus 2008 heeft projectbureau ViA15 formeel de met erratum vastgestelde gebiedsvisie A15-A12 ontvangen, zoals vastgesteld in de stadsregioraad op 26 juni 2008. Hierin wordt een visie gegeven op de mogelijke inpassing van de doortrekking van de A15, gebaseerd op het tracé van het doortrekkingalternatief A15.

De vraag vanuit het CO is hoe de Gebiedsvisie inclusief voorgestelde inpassingmaatregelen zich verhoudt tot de afspraken in de bestuursovereenkomst van 2006. Daartoe is deze notitie opgesteld.

Hoofdpunten Bestuursovereenkomst

In de bestuursovereenkomst is de scope van het project weergegeven (artikel 2) niet volledig ingekaderd. Deze is in lid 2 gedefinieerd als “...zal tenminste omvatten...” de aanleg van de A15 (2x2 rijstroken) en capaciteitsuitbreiding van de aansluitende wegvakken op A15 en A12. In lid 1 is in ieder geval expliciet aangegeven dat de tunnel (als alternatief voor de brug) als kruising van het Pannerdensch kanaal moet worden onderzocht en tevens dat de inpassing tussen Duiven en Zevenaar specifieke aandacht moet krijgen en uitgewerkt moet worden in varianten.

Kern onderzoekopgave vanuit de bestuursovereenkomst:

- Aanleg A15 Ressen - A12 tussen Duiven en Zevenaar;
- Verbreding van bestaande A15 Valburg – Ressen en bestaande A12 Zevenaar – Ouddijk;
- Brug en tunnel als kruising van het Pannerdensch kanaal;
- Landschappelijk verantwoorde inpassing in corridor Duiven – Zevenaar (uitwerking in varianten).

In de startnotitie is deze onderzoekopgave inmiddels verbreed naar ook andere alternatieven.

De (financiële) afspraken in de bestuursovereenkomst zijn mede gebaseerd op het wegontwerp (en kostenraming) voor de doortrekking van de A15 zoals deze door bureau Witteveen en Bos is opgesteld in het kader van de Haalbaarheidsstudie door de Provincie Gelderland. In dit onderzoek zijn vele varianten onderzocht en geraamd. Uiteindelijk is de raming gebaseerd op het volgende wegontwerp (het zogenaamde rekenaltracé):

- een zuidligging van de A15 t.o.v. de Betuweroute in de Betuwe;
- een kruising van de Betuweroute aan de westzijde van het Pannerdensch kanaal (bovenlangs);
- een brug over het Pannerdensch kanaal;
- een noordligging van de A15 t.o.v. de Betuweroute in de Liemers;
- een verdiepte ligging vanaf Groessen;
- een kruising onderlangs van de spoorlijn Arnhem – Wesel;
- een middenligging tussen Duiven en Zevenaar;
- volwaardige aansluiting N810, kruising A15 onderlangs;
- een aansluiting op de A12 (onderlangs).

Kernopgaven Gebiedsvisie

De gebiedsvisie gaat uit van een volledige zuidligging van de A15 t.o.v. de Betuweroute alsmede een tunnel als kruising van het Pannerdensch kanaal. Ook in het gebied Duiven – Zevenaar wordt niet uitgegaan van de middenligging maar van een meer naar Zevenaar gelegen tracé. De gebiedsvisie formuleert 11 'hotspots' voor de inpassing. Dit zijn de belangrijkste opgaven als het gaat om inpassing van en gebiedsontwikkeling rond de A15 (de mogelijke oplossingsrichtingen voor deze kernopgaven zijn beschreven, maar deze zullen per hotspot door de betrokken partijen nog nader uitgewerkt moeten worden):

1. Zone Betuweroute: groene inpassing tussengebied Betuweroute / A15
2. Bedrijvenzone A15: inpassing bedrijventerrein (aarden wal)
3. Afrit 38: rechtstreekse aansluiting bedrijventerrein op A15 -> opwaardering afrit 38
4. Knooppunt Ressen: verdere ontwikkeling entree Nijmegen aan A15
5. Noordrand Bemmelen: doortrekken park Lingezege over A15 met parkviaduct
6. Onderdoorgang Linge: voldoende breed t.b.v. ecologie en recreatie
7. Boerenhoek: tijdige ondertunneling vóór Boerenhoek
8. Verdiept tracé Liemers: verdiepte ligging deel Groessen – A12
9. Zevenaar-West: strook tussen A15 en Zevenaar herinrichten met veel groen
10. Aansluiting A15-A12: aansluiting van A15 onderlangs A12 + fietsverbinding
11. Afrit Zevenaar: een aansluiting Zevenaar op A15 én aansluiting op de A12

Vergelijking

Uitgaand van het rekenalgoritme van W+B en de afspraken in de bestuursovereenkomst t.a.v. de scope en het onderzoek is de onderstaande selectie van de hotspots uit de gebiedsvisie te maken.

Hotspots gearceerd naar de passendheid binnen de bestuursovereenkomst 2006

<i>Hotspot</i>	<i>Passend in Bovk 2006?</i>
A. Volledige zuidligging van de A15 t.o.v. de Betuweroute	Nee
B. Tunnel als kruising van het Pannerdensch kanaal	Wel onderzoek, niet financieel
C. Geen middenligging A15 tussen Duiven en Zevenaar, maar oostelijker	Wel onderzoek, niet financieel
01. Zone Betuweroute: groene inpassing gebied Betuweroute/ A15	Nee
02. Bedrijvenzone A15: inpassing bedrijventerrein (aarden wal)	Nee
03. Afrit 38: rechtstreekse aansluiting bedrijventerrein op A15	Nee
04. Knooppunt Ressen: verdere ontwikkeling entree Nijmegen aan A15	Nee
05. Noordrand Bemmelen: doortrekken park Lingezege over A15 met parkviaduct	Nee
06. Onderdoorgang Linge: voldoende breed t.b.v. ecologie en recreatie	Nee, want sobere kruising in rekenalgoritme
07. Boerenhoek: start ondertunneling vóór Boerenhoek	Nee, want bij noordligging niet noodzakelijk
08. Verdiept tracé Liemers: verdiepte ligging deel Groessen – A12	Ja
09. Zevenaar-West: herinrichten gebied tussen A15 en Zevenaar	Nee
10. Aansluiting A15-A12: aansluiting van A15 onderlangs A12	Ja
11. Afrit Zevenaar: 2 aansluitingen op wegennet (op A15 en op A12)	Op A15 wel en op A12 Hengelder niet

- Groen: Past in de afspraken bestuursovereenkomst, en hierin financieel gedekt
- Geel: Past in de onderzoeksafspraken bestuursovereenkomst, nog niet financieel gedekt
- Niet gekleurd: Afwijkingen van de bestuursovereenkomst.

Verdere toelichting tabel

Door de keuze voor een volledige zuidligging t.o.v. de Betuweroute zijn binnen de hotspots uit de gebiedsvisie 3 overeenkomsten met het rekenaltracé. Deze overeenkomsten zijn

- Hotspot 08 is zelfde als rekenaltracé W+B;
- Hotspot 10 is zelfde als rekenaltracé W+B;
- Hotspot 11 aansluiting Zevenaar op A15 is zelfde als rekenaltracé W+B. Nieuwe aansluiting Zevenaar-Oost op de A12 is een nieuwe wens. Hierover loopt al een autonoom proces tussen RWS-ON, ViA15 en de gemeente Zevenaar.

Er zijn twee hotspots waarvan de uitwerking gedeeltelijk past binnen de bestuursovereenkomst:

De hotspot B en C: maken geen onderdeel uit van het rekenaltracé (en zitten dus niet in de begroting) maar passen op zich wel binnen de afspraken van de bestuursovereenkomst aangaande onderzoek naar:

- een tunnel onder het Pannerdensch kanaal
- een landschappelijke zorgvuldige inpassing tussen Duiven en Zevenaar.

Er zijn daarnaast 7 afwijkingen van het rekenaltracé van W+B waarop de bestuursovereenkomst 2006 gebaseerd is. Dit zijn de niet gearceerde punten in de tabel.

Hotspot 11 past op zich in de bestuursovereenkomst maar niet in het rekenaltracé. De gevolgen worden dan ook in de bestuursovereenkomst niet financieel gedekt.

Planstudie

Het bovengenoemde overzicht gaat er genuanceerder uitzien als de vergelijking met de onderzoeksagenda MER gemaakt wordt. Er zijn namelijk naast de relatie met de bestuursovereenkomst ook hotspots met een duidelijke relatie tot de gebruikelijke onderzoeks-aanpak binnen planstudies, bijvoorbeeld omdat deze inpassingsvoorstellen ook als mitigerende dan wel compenserende maatregelen voor negatieve effecten zouden kunnen gelden. Wel kan het uitwerkingsniveau en/of ambitieniveau in de TN/MER verschillen van de gebiedsvisie omdat deze vanuit verschillende verantwoordelijkheden opgesteld worden.

Daarnaast worden dergelijke omvangrijke procedures / ingrepen door andere overheden en derden vaak aangegrepen om eigen beleid hiermee te realiseren dan wel eigen projecten hierin onder te brengen. In die zin is het op verzoek meenemen van extra onderzoekselementen niet ongebruikelijk.

Alvorens onderwerpen uit de onderzoeksagenda MER te zijner tijd ook daadwerkelijk in een standpunt overgenomen kunnen worden zijn uiteraard nadere (financiële) afspraken tussen partijen noodzakelijk.

Hotspots gearceerd naar relatie met de onderzoeksagenda MER

Hotspot	Passend in Bovk 2006?
A. Volledige zuidligging van de A15 t.o.v. de Betuweroute	Nee
B. Tunnel als kruising van het Pannerdensch kanaal	Wel onderzoek, niet financieel
C. Geen middenligging A15 tussen Duiven en Zevenaar, maar oostelijker	Wel onderzoek, niet financieel
01. Zone Betuweroute: groene inpassing gebied Betuweroute/ A15	Nee
02. Bedrijvenzone A15: inpassing bedrijventerrein (aarden wal)	Nee
03. Afrit 38: rechtstreekse aansluiting bedrijventerrein op A15	Nee
04. Knooppunt Ressen: verdere ontwikkeling entree Nijmegen aan A15	Nee
05. Noordrand Bommel: doortrekken park Lingezege over A15 met parkviaduct	Nee
06. Onderdoorgang Linge: voldoende breed t.b.v. ecologie en recreatie	Nee, want sobere kruising in reken-tracé
07. Boerenhoek: start ondertunneling vóór Boerenhoek	Nee, want bij noordligging niet noodzakelijk
08. Verdiept tracé Liemers: verdiepte ligging deel Groessen – A12	Ja
09. Zevenaar-West: herinrichten gebied tussen A15 en Zevenaar	Nee
10. Aansluiting A15-A12: aansluiting van A15 onderlangs A12	Ja
11. Afrit Zevenaar: 2 aansluitingen op wegennet (op A15 en op A12). <i>Studie hiernaar loopt separaat bij de gemeente Zevenaar.</i>	Op A15 wel en op A12 Hengelder niet

- Groen: past in onderzoeksagenda voor het MER (los van financieringsvraag)
- Niet gearceerd: de punten waarop zonder aanvullende bestuurlijke besluitvorming geen onderzoek is voorgenomen. Deze hotspots lijken voor wat betreft de gebiedsontwikkelingsaspecten buiten de reikwijdte (scope en doel) van de planstudie te vallen maar de ABG vindt dat de infrastructurele gevolgen wel in het project ViA15 bestudeerd zouden moeten worden.

Conclusie:

De gebiedsvisie wijkt met name qua ligging en qua zwaarte van de inpassingsmaatregelen af van de bestuursovereenkomst. De bestuursovereenkomst sluit onderzoek ernaar echter niet uit. Verder passen de ruimtelijke aandachtspunten (hotspots) van de gebiedsvisie grotendeels binnen de scope van het MER onderzoek. De onderzoeksagenda is namelijk op grond van inspraak nieuwe stijl daarvoor voldoende verbreed. Wel kan het uitwerkingsniveau/ambitieniveau nog verschillen.

Dit betekent dat het CO op dit moment slechts op 4 van de hotspots van de gebiedsvisie een standpunt in zou moeten nemen. Dit betreft de hotspots 02, 03, 04 en 09. Uitwerking hiervan door de desbetreffende gemeenten lijkt in deze gevallen meer voor de hand te liggen.

Een principiële vraag ontstaat er pas ten tijde van het standpunt in het geval dat de eventuele financiering van maatregelen uit de gebiedsvisie aan de orde zou komen.

Dat zal waarschijnlijk een aangepaste financiële paragraaf in de bestuursovereenkomst vragen. Dat is echter van latere orde.

Kort samenvattend:

- de gebiedsvisie op de te onderzoeken hotspots pst grotendeels binnen het MER onderzoek. Wel kan het uitwerkingsniveau/ambitieniveau nog verschillen;
- op vier onderdelen (hotspots 02, 03, 04 en 09) is, voor wat betreft de nadere uitwerking van de gebiedsontwikkeling, primair een verantwoordelijkheid van de desbetreffende gemeenten maar dat de gevolgen van deze ontwikkelingen voor de hoofdinfrastructuur wel in de studie van ViA15 meegenomen zouden moeten worden. Voorbeelden zijn studie naar de mogelijkheid om de hoogteligging van de A15 en A325 bij knooppunt Ressen om te draaien en de problematiek van afslag 38;

Advies BBG.

- De gemeente Zevenaar geeft aan vooralsnog niet uit te gaan van de middenligging tussen Duiven en Zevenaar maar van een meer naar Zevenaar gelegen tracé.
- Afhankelijk van het genomen Tracébesluit A15 en de door de gemeenten onderzochte wijziging van aansluiting 38 aan de A15 zal t.z.t. worden bezien hoe de gemeenten en Rijkswaterstaat tot een arrangement tot aanleg kunnen komen.
- Projectbureau ViA15 en de gemeenten Duiven en Zevenaar gaan met elkaar in gesprek welke mogelijkheden de Tracéwetprocedure biedt voor een onderzoek tot herinrichting van het gebied tussen Duiven en Zevenaar.

Voorstel CO:

De conclusies van de notitie over te nemen zodat onderzoek van de hotspots 02, 03, 04 en 09 onder verantwoordelijkheid en financiering van de betreffende gemeente plaatsvindt.